

LUNDS
UNIVERSITET

Juridiska fakulteten

JUEN01, Straffansvar och straffpåföljder, med särskilt fokus på det kriminella våldet, 15 högskolepoäng

*Criminal Responsibility and Sentencing with Special Focus on
Crimes of Violence, 15 credits*
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är en historisk, äldre version, fastställd av Juridiska fakultetsstyrelsens utbildningsnämnd 2012-05-15 och gällde från och med 2012-05-15, höstterminen 2012.

Allmänna uppgifter

Kursen är en valfri kurs inom juristprogrammet. Den läses under programmets sjunde eller åttonde termin.
Undervisningen sker huvudsakligen på svenska, men också engelskspråkigt textmaterial kommer att användas.

Huvudområde

-

Fördjupning

A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Under kursens första del behandlas framför allt det kriminella våldet i dess olika sammanhang. Kursens syfte är till denna del att beskriva våldsbrottslighetens fenomenologi och tyngdpunkten är förlagd till kriminologi, rättssociologi och viktologi.

Kursens andra del skall ge fördjupade kunskaper om de viktigaste våldsbrotten samt om de allmänna grunderna för straffansvar, alltså de förutsättningar som skall vara uppfyllda för att straffansvar skall kunna utdömas. Inom denna del behandlas också vissa av de grundläggande frågorna om straffmätning,

påföljdsval samt kriminalvård. De svenska reglerna beträffande straffansvar, straffpåföljd och kriminalvård jämförs med motsvarande regler i vissa närstående länder.

Kursen syftar till att studenten skaffar sig fördjupade kunskaper om den reglering som gäller straffrättsligt ansvar för brottsliga gärningar och om det straffrättsliga påföljdssystemet. Dessa frågor behandlas med särskild fokus på det kriminella våldet. Denna fokusering motiveras av den stora samhälleliga betydelse som våldsgärningarna och kontrollen av våldet har. Kursen tar utgångspunkt i den kunskap och förståelse samt färdighet och förmåga som studenten har skaffat under juristutbildningens tidigare terminer och då särskilt i straffrätt och straffprocessrätt. Under kursen fördjupas dessa kunskaper samtidigt som straffrättens roll inom den sociala kontrollen av våld analyseras med beaktande av skilda perspektiv. Kursen innehåller betydande inslag av kriminologi och viktologi.

Kunskap och förståelse

För godkänd examination skall studenten kunna visa

- goda kunskaper om de straffrättsliga bestämmelser som gäller våldsbrott
- goda kunskaper om Regleringen av straffrättsligt ansvar utgående från det allmänna brottsbegreppet skilda element
- goda kunskaper om straffmätning och påföljdsval samt om det straffrättsliga påföljdssystemet uppbyggnad samt kunskap om kriminalvård
- kunskaper om våldsbrottsligheten i ett historiskt och i ett komparativt samhälleligt perspektiv
- god förståelse för straffrättens roll som ett rättsligt och samhälleligt styrmedel av mänskligt beteende

Färdighet och förmåga

För godkänd examination skall studenten kunna visa god förmåga att

- söka; identifiera och använda för kursen relevant rättsligt material samt andra relevanta informationskällor och att kunna inta ett självständigt och kritiskt förhållningssätt till detta källmaterial
- med stöd av rättsvetenskapliga metoder tillämpa och värdera för kursen relevanta rättskällor
- att självständigt göra rättsliga bedömningar av ansvarsfrågor och påföljdsfrågor; däri inbegripet frågor som gäller straffmätning och påföljdsval
- inom en given tidsram självständigt analysera och lösa olika rättsliga problem och presentera dessa analyser och lösningar i muntlig och/eller skriftlig form
- självständigt författa en analyserande och argumenterande text kring ett ämne som anknyter till kursens centrala delar

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Kursen är i vissa avseenden tvärvetenskaplig och förutsätter kunskap om samhällsvetenskaplig metod särskilt inom kriminologin och viktologin. Flera av de teman som behandlas under kursen behandlas också i ett rättsjämförande perspektiv. Genusfrågorna och offerfrågorna har en stor betydelse särskilt under kursens första del.

För godkänd examination skall studenten kunna visa god förmåga att se den rättsliga regleringen i ett vidare samhällsperspektiv. I ett sådant samhällsperspektiv ingår ett genusperspektiv, ett mångfaldsperspektiv och ett offerperspektiv. Studenten skall också visa god förmåga att uttrycka ett självständigt och kritiskt förhållningssätt. Detta skall framför allt komma till uttryck i den uppsatsuppgift som ingår som en obligatorisk del av kursen.

Kursens innehåll

Kursen är tvärvetenskaplig med kombination av kriminologi, rättssociologi, rättshistoria och straffrätt. Det kriminella våldet studeras i dess olika sammanhang. Härvid behandlas framför allt de relationsrelaterade våldsbrotten, d.v.s. våld som uppstår i par- och familjerelationer mellan make - maka (sambo - sambo), förälder - barn, syskon - syskon etc., de sexualitetsrelaterade våldsbrotten (bl.a. våldtäkt) och de grupprelaterade våldsbrotten, d.v.s. sådana brott som begås av kriminella grupper och organisationer mot enskilda individer eller andra grupper.

Vidare behandlas de allmänna förutsättningarna för straffansvar, d.v.s. framför allt frågor om gärningskontroll och gärningsculpa, uppsåt och oaktsamhet, osjälvständiga brottsformer samt grunder som utesluter rättsstridighet och skuld. Slutligen behandlas olika frågor med anknytning till den straffrättsliga påföljdssystemet och kriminalvården.

De frågor som tas upp under kursen behandlas i ett rättsjämförande, internationellt perspektiv. Genusfrågor uppmärksammas särskilt vid behandlingen av offerproblematiken, medan frågor med anknytning till mångfald berörs både ur ett gärningsmannas och ett offerperspektiv.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar, gruppövningar och seminarieövningar.

Deltagande i gruppövningar och seminarier är obligatoriska.

Som ett obligatoriskt moment ingår att utarbeta en hemuppsats.

Kursens examination

Examination sker genom bedömning av grupparbeten, hemuppsats och muntligt förhör.

Betyg

Betygskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd, Icke utan beröm godkänd, Med beröm godkänd.

Slutbetyg ges för hel kurs.

AB

Studenten visar mycket goda kunskaper

- om de straffrättsliga bestämmelserna som gäller våldsbrott
- om regleringen av straffrättsligt ansvar utgående från det allmänna brottsbegreppet skilda element

- om straffmätning och påföljdsval samt om det straffrättsliga påföljdssystemet uppbyggnad samt kunskap om kriminalvård
- om våldsbrottslighet i ett historiskt och komparativt samhälligt perspektiv
- för straffrättens roll som ett rättsligt och samhälleligt styrmedel av mänskligt beteende
- Studenten ska visa utmärkt förmåga att söka och identifiera relevant rättsligt material samt relevant informationskälla samt att kunna inta ett självständigt och kritiskt förhållningssätt till detta material.

BA

Studenten visar goda kunskaper

- om de straffrättsliga bestämmelserna som gäller våldsbrott
- om regleringen av straffrättsligt ansvar utgående från det allmänna brottsbegreppet skilda element
- om straffmätning och påföljdsval samt om det straffrättsliga påföljdssystemet uppbyggnad samt kunskap om kriminalvård
- om våldsbrottslighet i ett historiskt och komparativt samhälligt perspektiv
- för straffrättens roll som ett rättsligt och samhälleligt styrmedel av mänskligt beteende
- Studenten ska visa ingående förmåga att söka och identifiera relevant rättsligt material samt relevant informationskälla samt att kunna inta ett självständigt och kritiskt förhållningssätt till detta material.

B

Studenten visar grundläggande kunskaper

- om de straffrättsliga bestämmelserna som gäller våldsbrott
- om regleringen av straffrättsligt ansvar utgående från det allmänna brottsbegreppet skilda element
- om straffmätning och påföljdsval samt om det straffrättsliga påföljdssystemet uppbyggnad samt kunskap om kriminalvård
- om våldsbrottslighet i ett historiskt och komparativt samhälligt perspektiv
- för straffrättens roll som ett rättsligt och samhälleligt styrmedel av mänskligt beteende
- Studenten ska visa god förmåga att söka och identifiera relevant rättsligt material samt relevant informationskälla samt att kunna inta ett självständigt och kritiskt förhållningssätt till detta material.

Förkunskapskrav

Vid ansökan till fördjupningskurser termin 7 krävs att studenten har följt undervisningen och fullgjort de obligatoriska momenten i föregående kurser och erhållit godkänd examination i tidigare terminsblock motsvarande 150 högskolepoäng.

Vid ansökan till fördjupningskurser termin 8 krävs att studenten har erhållit godkänd examination i kurser på grundnivå motsvarande 165 högskolepoäng.

Övrigt

Kursen omfattar 10 veckors heltidsstudier.